

Experiment NPO Soul & Jazz via analoge kabel

Korte omschrijving experiment

De NPO start op 1 januari 2016 een experiment op het gebied van distributie van een van zijn subkanalen, te weten NPO Soul & Jazz. Dit experiment houdt in dat de NPO het subkanaal NPO Soul & Jazz niet alleen zal distribueren via de al beoogde distributiewijzen (internet, digitale kabel, IPTV en DAB+), maar ook via de analoge kabel. De analoge kabel is een schaars medium. Voor definitieve doorgifte van een kanaal via deze distributiewijze is dan ook instemming van de minister van OCW vereist. Alvorens een mogelijke aanvraag te doen, wil de NPO eerst een experiment uitvoeren om meer te weten te komen over de mate waarin er onder luisteraars naar NPO Soul & Jazz behoefte bestaat aan deze distributiewijze voor dit kanaal.

De NPO heeft in 2016 in totaal acht subkanalen¹. De gebruikelijke distributie van deze subkanalen is via DAB+, digitale kabel, IPTV en internet. De NPO wil voor NPO Soul & Jazz experimenteren met distributie via de analoge kabel.

De looptijd van dit experiment is maximaal 1 jaar.

Doel van het experiment

Toetsen in welke mate er bij de luisteraars van NPO Soul & Jazz een behoefte bestaat voor luisteren naar NPO Soul & Jazz via de analoge kabel, afgezet tegen de beluistering van dit kanaal via andere distributiewijzen.

Omgevingsfactoren en aanleiding

De NPO borduurt met dit experiment voort op de analyse uit het Concessiebeleidsplan 2016-2020. We concludeerden hierin dat:

1. *Sterke zenders met een duidelijk profiel en een sterke merkwaarde de radiomarkt domineren*
Ondanks de ruime mogelijkheden die luisteraars hebben om naar nieuwe online radiokanalen te luisteren, fragmenteert het luistergedrag nauwelijks. Om aan te blijven sluiten bij het publiek wil de NPO zich daarom nog meer dan voorheen richten op sterke kanalen en sterke merken voor de luisteraars. Deze analyse heeft geleid tot meer focus in het pakket aan hoofdzenders (stoppen van NPO Radio 6) en het inrichten van een pakket subkanalen in het verlengde hiervan.

2. *Digitale distributie de komende concessieperiode nog niet leidend is*

Analoge distributie via FM, en ook via kabel, blijft in ieder geval de komende concessieperiode nog leidend. FM is de meest gebruikte manier om radio te luisteren. Hiernaast is ook radioluisteren via de kabel nog steeds geliefd. Onder 'kabel' kan zowel analoge als digitale kabel verstaan worden. In verreweg de meeste gevallen gaat het in de praktijk bij kabelbeluistering echter om de analoge kabel. Digitale kabelbeluistering is namelijk alleen mogelijk via een digitale tv/settopbox, of via een kabel tussen de digitale tv/settopbox en een reguliere stereoinstallatie. Luisteren via een digitale tv/settopbox is in 2015 slechts goed voor 7,0% van het totale luistervolume naar radio². En de verwachting is dat niet veel radioluisteraars hun digitale tv/settopbox gekoppeld hebben aan hun stereoinstallatie. Op basis hiervan concluderen we dat het grootste deel van de kabelbeluistering analoog van aard is, en dus dat het relevant is om distributie van NPO Soul & Jazz via dit platform te onderzoeken.

Ongeveer 50% van de radioluisteraars luistert wel eens via de kabel. De luisterfrequentie hiervan is hoog: bijna de helft van de kabelluisteraars doet dit vrijwel dagelijks³. In 2015 vond gemiddeld

¹ Onder voorbehoud van definitieve instemming van de staatssecretaris met het starten van het subkanaal NPO Nieuws en Evenementen

² Bron: NLO

³ Bron: Radiobasicsonderzoek 2013, uitgevoerd door IntomartGfK

over alle zenders bijna 25% van het luistervolume via de kabel plaats⁴. Bij NPO Soul & Jazz zal kabelbeluistering een relatief groter aandeel uitmaken van de beluistering dan bij andere radiozenders, omdat deze zender niet via de FM te ontvangen is.

De NPO wil onderzoeken in welke mate distributie via deze analoge kabel voor NPO Soul & Jazz voorziet in een behoefte bij het publiek van deze zender ten opzichte van de overige distributiewijzen (digitale kabel/IPTV, DAB+ en internet). Welk percentage van het bereik wordt gerealiseerd via de analoge kabel, en welk percentage via de overige distributiewijzen? Levert dit percentage via de analoge kabel een relevant aandeel bereik op ten opzichte van de overige distributiewijzen?

De NPO vindt het belangrijk dit te onderzoeken, omdat hij de genres soul en jazz belangrijk vindt. Hij wil ze een passende plek bieden binnen zijn radioportfolio en wil ervoor zorgen dat zij impact hebben en het publiek, conform de uitgangspunten van de Mediawet, platformneutraal weten te bereiken. Deze ambitie van de NPO is in lijn met de maatschappelijke discussie over een volwaardige plaats voor soul & jazzaanbod binnen het radio-aanbod van de NPO. Zo vroeg de motie Verhoeven/Mohandis om een serieus themakanaal voor deze genres. Op basis van deze maatschappelijke discussie heeft de NPO zijn inzet op NPO Soul & Jazz geïntensiveerd. Om impact te realiseren, is het daarnaast echter noodzakelijk dat het subkanaal NPO Soul & Jazz vindbaar is voor het publiek. Uitbreiding van de distributie met analoge kabel kan deze vindbaarheid vergroten.

De NPO kiest bewust voor een experiment met NPO Soul & Jazz om twee redenen. Ten eerste vanwege het belang van deze genres en vanwege de maatschappelijke discussie in de afgelopen maanden die dit bevestigen. En ten tweede vanwege het feit dat soul- & jazzaanbod via NPO Radio 6 al een plaats op de analoge kabel had tot 1 januari 2016, en de NPO daarom verwacht dat het doorgeven van NPO Soul & Jazz via de analoge kabel in een behoefte voorziet bij luisteraars naar dit kanaal.

Publiek

Beoogde doelgroep

De beoogde doelgroep van dit experiment is gelijk aan de beoogde doelgroep van NPO Soul & Jazz: 35-54jarigen met interesse in soul & jazz.

De experimenteerregeling stelt als eis dat experimenten een beperkt publieksbereik hebben, tenzij dit niet mogelijk is vanwege technische omstandigheden. Dit laatste is het geval bij het voorliggende experiment: gezien het gebrek aan verschillende aanbieders van analoge kabel in Nederland, is het niet mogelijk het experiment voor slechts een beperkte groep toegankelijk te maken. Dit zou bovendien ook het beantwoorden van de onderzoeksvraag bemoeilijken: indien het subkanaal maar voor een beperkte groep via analoge kabel te ontvangen zou zijn, is het bijna onmogelijk om betrouwbaar te meten welke behoefte er hiervoor bestaat bij luisteraars naar het kanaal. Om statistisch betrouwbare onderzoeksresultaten te krijgen, moet het signaal aan een grotere groep beschikbaar worden gesteld

Behoeft van het publiek en beoogd publieksbereik

We weten dat er een behoefte bij het publiek bestaat aan het luisteren van soul & jazz-muziek: ruim twee miljoen Nederlanders geven aan een muziekvoorkeur te hebben voor jazz of soul⁵.

Verder weten we dat er een behoefte bestaat aan het luisteren van deze muziek via de radio: NPO Radio 6 realiseerde de afgelopen jaren een weekbereik van gemiddeld 150.000-200.000 luisteraars. Uit de analyses voor het Concessiebeleidsplan kwam naar voren dat dit onvoldoende impact genereert voor een *hoofdzender*. Dit neemt niet weg dat er wel degelijk bij een deel van het Nederlandse publiek behoefte aan dit aanbod is voor een *subkanaal*.

---

⁴ Bron: NLO

⁵ Bron: NLO

Ook weten we dat er een behoefte bij dit publiek bestaat aan radioluisteren via de analoge kabel: gemiddeld vond in 2015 ruim een derde van het luistervolume naar de huidige soul- & jazzzender van de NPO, NPO Radio 6, plaats via de kabel.

Het subkanaal NPO Soul & Jazz kent een ander profiel dan NPO Radio 6. De precieze omvang van de behoefte aan analoge kabel distributie bij luisteraars naar NPO Soul & Jazz willen we toetsen in dit experiment. Op basis van de evaluatiegegevens kunnen we daarna beslissingen nemen over een eventuele aanvraag.

Het experiment in relatie tot ander media-aanbod

Positionering experiment binnen aanbod van de landelijke publieke mediadienst

Het subkanaal NPO Soul & Jazz is een subkanaal in het verlengde van NPO Radio 2. Het is de 'opvolger' van NPO Radio 6. De NPO heeft in zijn Concessiebeleidsplan 2016-2020 een aanvraag gedaan voor het stoppen van NPO Radio 6. Omdat de NPO soul en jazz als een relevant onderdeel van zijn aanbod ziet, wil hij in zijn radioportfolio een plek houden voor deze genres – inclusief daarbij behorende festivals en evenementen. Dit geeft hij vorm door aandacht op de hoofdzender NPO Radio 2, en door het subkanaal NPO Soul & Jazz (gepositioneerd in het verlengde van NPO Radio 2), waarop 24 uur per dag soul & jazz te horen is. De dagprogrammering van dit subkanaal bestaat uit non-stop soul & jazz-muziek. Iedere avond is er tevens tussen 19.00 en 23.00 uur een gepresenteerd programma, met veel aandacht voor live-muziek, jazzpodia nieuwe muziek en artiesten en Nederlands talent.

Bestaand marktaanbod

Nederland kent een commerciële radiozender die zich profileert met jazz, soul & funk, te weten Sublime FM. Deze zender is te ontvangen via FM, kabel, internet en DAB+. Het profiel van NPO Soul & Jazz wijkt af van het profiel van Sublime FM, bijvoorbeeld door de nadruk op jazz in de gepresenteerde programma's van NPO Soul & Jazz en door de aandacht voor live-muziek en het agenderen van nog onbekende Nederlandse artiesten op NPO Soul & Jazz.

Daarnaast bestaat ook het webkanaal The Funky Station. Dit station draait soul, funk en in mindere mate jazz. Het richt zich op een internationaal luisterpubliek en dus niet specifiek op de Nederlandse luisteraar.

Wijze van distributie en financiering

Distributie

Zoals gezegd betreft de wijze van distributie van dit experiment de analoge kabel. De belangrijkste kabelmaatschappijen zullen het kanaal NPO Soul & Jazz gedurende de experimenteelperiode distribueren. Zie onder 'beoogde doelgroep' voor een toelichting.

Financiering

Het experiment betreft de distributie van een bestaand aanbodkanaal via de analoge kabel. Hiermee zijn geen extra kosten gemoeid: er zijn immers geen programmatische wijzigingen en ook de distributie via de analoge kabel brengt geen kosten voor techniek met zich mee. Ook op het gebied van rechten betekent dit experiment geen meerkosten, aangezien het geen verandering inhoudt van het totale muziekvolume van het radioportfolio van de NPO.

Publieke taak

Relatie tussen experiment en strategie CBP

In het CBP heeft de NPO zijn radiostrategie uiteengezet. Een van de uitgangspunten hiervan is dat de NPO sterke hoofdzenders wil neerzetten, met in het verlengde hiervan subkanalen die specifieke genres verder uitdiepen. NPO Soul & Jazz is zo'n subkanaal in het verlengde van NPO Radio 2. Dit experiment met analoge kabel distributie draagt bij aan de strategie van de NPO, omdat het inzicht biedt in hoeverre de analoge kabel als distributiemogelijkheid de impact van de genres soul & jazz kan vergroten.

Het vergroten van de impact van NPO Soul & Jazz is ook belangrijk vanwege de maatschappelijke discussie over het belang van soul en jazz. Zo vroeg de motie Verhoeven/Mohandis om een serieus themakanaal voor deze genres. Uitbreiding van de distributie van NPO Soul & Jazz draagt hieraan bij. De NPO wil op deze manier soul & jazz, inclusief live-muziek, nieuwe artiesten, duiding etc., beter onder de aandacht van het publiek brengen.

Bijdrage aan verscheidenheid, onafhankelijkheid, kwaliteit, toegankelijkheid en bereik

Het experiment gaat alleen over het uitbreiden van de distributie van NPO Soul & Jazz. Het aanbod, en dus ook de bijdrage aan verscheidenheid, onafhankelijkheid en kwaliteit, verandert niet. Dit experiment vergroot de toegankelijkheid van het aanbod aan soul & jazz, doordat dit aanbod ook via de analoge kabel beschikbaar komt. De verwachting is dat hierdoor het bereik van het kanaal NPO Soul & Jazz groter zal zijn dan zonder analoge kabeldistributie. De kabel is op dit moment immers een veel gebruikte manier om naar het soul- & jazz-aanbod van de NPO op NPO Radio 6 te luisteren.

N.B.: het absolute bereik van NPO Soul & Jazz kan niet vergeleken worden met het absolute bereik van NPO Radio 6 in de afgelopen jaren. Dit omdat NPO Soul & Jazz een zender wordt met een ander profiel en een substantieel lager budget dan NPO Radio 6.

Wijze van evaluatie

De NPO zal het experiment tijdig voorafgaand aan het aflopen hiervan evalueren door middel van een kwantitatief bereiksonderzoek. In dit onderzoek wordt het bereik van het subkanaal gemeten, waarbij een uitsplitsing wordt gemaakt tussen bereik via de kabel en via andere distributiewijzen, zodat de verhouding tussen deze distributiewijzen in kaart kan worden gebracht.

Toepasselijke regelgeving

Tekst Mediawet 2008

Artikel 2.21a

- o Artikel 2.21, derde lid, is niet van toepassing, als bij wijze van experiment van beperkte omvang of duur media-aanbod via andere aanbodkanalen dan die, bedoeld in artikel 2.20, tweede lid, onderdelen b en c, wordt aangeboden. Een experiment dient om te onderzoeken of deze aanbodkanalen een bijdrage kunnen leveren aan de verwezenlijking van de publieke media-opdracht op landelijk niveau.
- o Bij algemene maatregel van bestuur wordt bepaald wanneer sprake is van beperkte omvang of duur en kunnen nadere regels worden gesteld over het uitvoeren van experimenten.

Tekst Mediabesluit 2008:

§ 1. Experimenten

- Artikel 1a

- o 1. De NPO maakt voorafgaand aan de start van een experiment betreffende een aanbodkanaal als bedoeld in artikel 2.21a van de wet de uitvoering van dat experiment bekend.
- o 2. De bekendmaking gaat vergezeld van een beschrijving van het experiment die in elk geval bevat:
  - a. de positie van het experiment binnen de publieke mediaopdracht, bedoeld in artikel 2.1 van de wet, en de relatie met het andere media-aanbod van de landelijke publieke mediadienst;
  - b. de doelstellingen van het experiment waaronder het beoogde publieksbereik, de doelgroepen en de behoeften van het publiek, mede in het licht van bestaand marktaanbod; en
  - c. de duur en wijze van financiering van het experiment en de manier waarop het experiment wordt geëvalueerd.
- Artikel 1b
  - 1. In de begroting, bedoeld in artikel 2.147 van de wet, wordt een beschrijving gegeven van:
    - a. de experimenten die worden uitgevoerd; en
    - b. de voorgenomen experimenten in het komende kalenderjaar.

2. Artikel 1a, tweede lid, is van overeenkomstige toepassing.
- Artikel 1c
    1. Een experiment is in duur beperkt tot een looptijd van maximaal een jaar, gerekend vanaf het tijdstip waarop het desbetreffende aanbodkanaal voor het publiek beschikbaar is.
    2. Als binnen de maximale looptijd van een experiment het desbetreffende aanbodkanaal in het concessiebeleidsplan, bedoeld in artikel 2.20 van de wet, of in de begroting, bedoeld in artikel 2.147 van de wet, met het oog op de instemming als bedoeld in artikel 2.21, derde lid onderscheidenlijk vierde lid, van de wet is opgenomen, kan het experiment worden voortgezet, totdat over de instemming is beslist.
    3. Een experiment heeft een beperkt publieksbereik, tenzij dit niet mogelijk is vanwege technische omstandigheden of tot onevenredig hoge kosten